

DTU SKYLAB

FRA KEDELIG 70'ER HAL TIL SYDENDE SMELTEDIGEL – INNOVATION I RÅ RAMMER

Anvendelse I et stille hjørne på DTU's campus er en hal fra 1970'erne blevet omdannet til et laboratorium for eksperimenter og har givet både bygning og område ny vitalitet.

Bygherre Den store bygning var oprindeligt en forskningshal, hvor konstruktioner kunne spændes fast i det metertykke betongulv og testes for holdbarhed og styrke. Den rå karakter er bevaret i det nye Skylab, der rummer kurser, konferencer, værkstedsforsøg, undervisning og gruppearbejde.

Arkitekt JUUL FROST

Ingeniør Alectia

Belysning Lightscaapes

Realiseret 2014

Beliggenhed Diplomvej, Lyngby

Areal 501-5.000 m²

“Skylab er udviklet på baggrund af en brugerproces med tre krav: transparens, fleksibilitet og plads til at fejle. Det skal være et tværfagligt innovativt onsmiljø, der ikke henvender sig til et enkelt institut, men kan anvendes af alle, også eksterne parter. Bygningen skal også være en levende organisme, der kan ændre sig afhængigt af brugen, og der skal ikke være pænt og poleret, men rå, så man tør tage fat,” forklarer Ina Borup Nørløv, der er projektleder i Campus Service.

Genanvendelse giver gevinst

Hallen havde stået tom i 8-10 år, inden den fik nyt liv. Det var billigere at genbruge den end at bygge nyt, og der var også andre fordele ved at genanvende det eksisterende.

“Den store rumhøjde havde vi ikke fået i et nyt hus. Og samtidig trængte denne del af campus til mere liv. Bygningen er i dag blevet en destination, hvor den før var helt ukendt, og den har været en generator for campus' udvikling,” fortæller Ina Borup Nørløv.

Bevaring både ude og inde

Arkitekturen på campus afspejler bygningernes funktion. Forskningshaller er beklædt med mørke trapezplader, mens øvrige bygninger er i gule teglsten. Det udtryk er fastholdt i Skylab, hvor også det indvendige er bevaret.

“Vi bygger på det eksisterende hus og den karakter, det har. Den store rumlighed, balkonen og de indskudte dæk er en kæmpe kvalitet at få foræret. Vi har også bevaret traverskranen, der stadig er i brug. De nye materialer og den hængende Skybox spiller sammen med den eksisterende bygning og får den italesat på en ny måde,” fortæller Kirstine Fagerlund Hvidegaard, der har været sagsarkitekt på Skylab.

“Bygningen skal være en levende organisme, der kan ændre sig afhængigt af brugen.”

Ina Borup Nørløv, projektleder

Transparens og fleksibilitet

Skydevægge, glasvægge og flydende overgange mellem rum appellerer til samarbejde, og der er hele tiden visuel kontakt igennem huset. Det gælder også mellem ude og inde. De nye vinduesåbninger i den lukkede facade forholder sig til både lysindfald, lysudfald og udsigt.

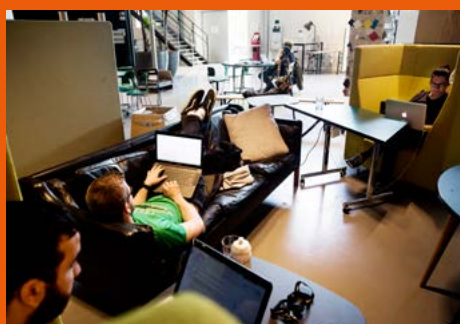
“Placeringen af vinduerne er tænkt indefra, og dernæst er der arbejdet med facadekompositionerne. De forskellige vinduesplaceringer skaber foranderlighed over døgnet med varierende lysindfald og indrammer forskellige udsigter,” forklarer Iben Winther Orton, der i tæt samarbejde med de øvrige parter har stået for Skylab's lysforhold.

Lyden af succes

“Vi har så vidt muligt bevaret de oprindelige materialer og overflader, men akustisk har vi været nødt til at gøre en hel del. Ellers ville vi aldrig have opnået fleksibiliteten med de mange mennesker og aktiviteter på samme tid,” fortæller Kirstine Fagerlund Hvidegaard.

Brugerantallet har været langt over forventning. Den lukkede værkstedshal er blevet til et åbent hus med højt til loftet på flere måder.

Efter: Transparens og fleksibilitet er nøgleord for Skylab. Ude og inde bindes sammen af de nye vinduesåbninger, og indvendigt sørger glas- og skydevægge for at forbinde de enkelte rum, så der altid er kontakt igennem huset. Også møbler og inventar understøtter det dynamiske og fleksible liv ved at kunne flyttes rundt efter behov.

Før: Skylab var en stor, lukket hal uden visuel forbindelse til omverdenen. Rummets kvaliteter som det høje rum, de indskudte etager og gangbroer og traverskranen er bevaret, men rummet er gjort åbent med nye vindueshuller, der gennembrøder den lukkede facade.

NOMINERINGSUDVALGETS BEGRUNDELSE

Der var store forventninger til besøget hos DTU i Kongens Lyngby. Sådan må det være, når en gammel ombygget industrihal med sit nye indhold og arkitektoniske dynamik spiller op til dans med den hæderkronede universitetscampus' aksefaste harmoni og stringente disciplin à la den spanske rideskole i Wien.

DTU Skylab var oprindeligt en funktionstomt rektangulær maskinhal beklædt med usexede mørke gråblå trapezplader. Langt fra ingeniørkunsten, som vi kender den, med imponerende skaberglæde og potent eksperimenterende formgivning.

Den tilstand er der godt og grundigt lavet om på, efter at DTU's ledelse besluttede sig for at anvende hallen til et udadvendt, inviterende Skylab. Visionen for projektet var, at DTU rækker ud mod verden, er synlige og samarbejder med erhvervslivet. De studerende deltog sammen med rådgiverne og ledelsen i udarbejdelsen af Skylabs program. Her blev visionen om tværfaglighed, synlighed og samarbejde med erhvervslivet omsat

i centrale krav til bygningen for at fremme transparens, fleksibilitet og plads til at fejle samt fungere som ledetråde for den funktionelle og arkitektoniske disponering. Bygningen er beliggende lidt uden for centerlinjen af Campus, hvilket oprindeligt skabte bekymring hos bygherre og brugere. En bekymring, der hurtigt blev gjort til skamme. Stedets energiske tiltrækningskraft har skabt en større bredde i hele Campus-bebyggelsen, hvor bygning 373A i den grad er kommet på verdenskortet.

Da Nomineringsudvalget besøgte Skylab stod bygningen på glødende pæle. Det centrale dobbelthøje rum summede af aktivitet, udveksling af synspunkter og videndeling. Det var tydeligt, at etableringen af Skylab var en mega succes. Så stor at alle estimerer for antallet af besøgende er sprængt med et besøgstal på 6000 studerende om måneden. Det er en værdiforøgelse af format.

Energikrav og bæredygtighed har haft et mindre fokus under renoveringen, hvor nye vinduer, ny ventilation med varmegen-

indvinding og ny LED belysning vurderes til at give et fald i energiforbruget på 32%.

Den arkitektoniske, funktionelle disponering opnår på en overbevisende måde at sætte den gamle industrihals' rumlige potentiale i spil. Store åbninger i etagedækkene, en dristig, nedhængt Skybox og transparens i form af store glaspartier giver oplevelsesrige kig til værksteder, mødelokaler og det store auditorium. Bearbejdningen af facaden med nye varierede vindueshuller giver om dagen et spektakulært lysindtag og fungerer om aftenen, når det bliver mørkt, som et tiltrækkende fixpunkt. Men ikke nok med det. En bevidst satsning på fleksibilitet åbner for en multianvendelig udnyttelse af bygningen.

DTU Skylab er et fornemt eksempel på, hvordan en visionær bygherre i samarbejde med de studerende og rådgiverne kan gøre en udstedt bygning til et symbol på fanden i voldske gå-på-mod og en livgivende eksperimenterende praksis.